

2015

SANSKRIT - HONOURS

FOURTH PAPER

Course - I

Full Marks -50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

UNIT - I

(Marks : 20)

1. Write an essay in Sanskrit (minimum 150 words) on any *any one* of the following :- 20

- (a) कन्यापि यत्नेन पालनीया शिक्षणीया च।
- (b) शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्।
- (c) विश्वस्य उष्णतावृद्धिः तत्प्रतिकारोपायाश्च।

UNIT - II

(Marks : 30)

2. Where did the encounter of Rāma with Mārīca and other demons take place? Give a vivid description of that encounter as you have read in *Bhāṭṭikāvya*, canto - II.

2+8=10

Or

‘ व्याख्यागम्यमिदं काव्यम् ’- Who uttered this and about which work? Justify the propriety of this remark. 2+8=10

3. Translate into Bengali or English *any two* of the following verses : 4×2=8

(a) हिरण्मयी शाललतेव जङ्गमा
च्युता दिवः स्थास्नुरिवाचिरप्रभा ।
शशाङ्ककान्तेरधिदेवताकृतिः ।
सुता ददे तस्य सुताय मैथिली ॥

(b) सितारविन्दप्रचयेषु लीनाः
संसक्तफेनेषु च सैकतेषु ।
कुन्दावदाताः कलहंसमालाः
प्रतीयिरे श्रोत्रसुखैर्निनादैः ॥

(c) अदृक्षताम्भांसि नवोत्पलानि
रुतानि चाश्रौषत षट्पदानाम् ।
आघ्रायि वान् गन्धवहः सुगन्ध-
स्तेनारविन्द-व्यतिषङ्गवांश्च ॥

4. Explain in Sanskrit with reference to the context (any one) :- 7

(a) दत्तावधानं मधुलेहिगीतौ
प्रशान्तचेष्टं हरिणं जिघांसुः ।
आकर्णयन्नुत्सुकहंसनादान्
लक्ष्ये समाधिं न दधे मृगावित् ॥

- (b) निशातुषारैर्नयनाम्बुकल्पैः
पत्रान्तपर्यागलदच्छबिन्दुः ।
उपारुरोदेव नदत्पतङ्गः
कुमुद्वती तीरतरुर्दिनादौ ॥

5. (a) Name and expound the Samāsa in *any one* of the following :- 2

सितारविन्दप्रचयेषु in 3(b)

उत्सुकहंसनादान् in 4(a)

(b) Write grammatical notes on *any one* of the following : 2

मृगावित् in 4(a); कुमुद्वतीम् in 4(b)

(c) Derive *any one* of the following : 1

आघ्रायि in 3(c); ददे in 3(a)